

**КРАСНОБОКА Тетяна,**

кандидат філософських наук, доцент,  
Житомирський державний університет  
імені Івана Франка,  
м. Житомир, Україна

**ЗАГРИВА Богдана,**

здобувачка вищої освіти  
Житомирський державний університет  
імені Івана Франка,  
м. Житомир, Україна

## **МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ КУЛЬТУРИ**

Культура є основою для збереження єдності країни, недооцінення питань в Україні культурної ідентичності, культурної єдності та культурної ідентифікації стало, на нашу думку, однією з можливих причин проникнення культури країни-агресора у всі сфери життя громадян. Це дало можливість їм безперешкодно просувати ідею «руського мира» в нашій державі, адже принцип залишкового фінансування культури залишався базовим для цієї сфери. А тому послаблення в культурному інформаційному просторі дало підґрунтя для збройної агресії. Беззаперечно, зараз політика держави має бути спрямована на посилення військової сфери задля забезпечення перемоги, однак культура є також важливим напрямком у цій боротьбі.

Вагому роль у сфері культури на сьогодні відіграють громадські об'єднання, некомерційні організації, творчі спілки, асоціації діячів культури, різного роду соціальні та приватні фонди, які досить активно сприяють розвитку ринку культури та сприяють залученню джерел фінансування культурної діяльності.

Однак, варто погодитися з думкою, що перед сферою культури постають нові виклики, які полягають в обмеженні можливостей певних соціальних

категорії громадян самостійно забезпечити задоволення своїх культурних потреб і реалізувати свій культурний потенціал. Дана ситуація вимагає відповідної культурної політики, спрямованої на досягнення соціокультурної стабільності й рівноваги між окремими соціальними, регіональними, національними та іншими спільнотами, що вирізняються культурними зразками і нормами та вимагають пріоритетності щодо державної підтримки [1].

Варто погодитися з думкою В. Черби, що при впровадженні механізмів державної політики у сфері культури необхідно враховувати наступні аспекти:

- розробка та реалізація заходів щодо інноваційної трансформації інфраструктури галузі і системи управління нею, що сприятиме зменшенню неоднорідності забезпечення населення послугами організацій і подолання соціальної нерівності в творчому розвитку громадян, результатом чого стане створення та розвиток єдиного культурного та інформаційного простору України.

- формування і постійне оновлення єдиної електронної державної бази даних про музейні предмети і колекції задля розробки дієвого механізму їх обліку і зберігання, забезпечення доступу громадян до культурних цінностей та сприяння їх науковому дослідженню;

- розробка нормативно-правового інструментарію щодо підтримки професійного мистецтва, розвитку творчої діяльності та забезпечення соціального захисту творчих працівників, створення механізмів переходу установ культури до здійснення діяльності в ринкових умовах, зростанню приватного фінансування, впровадження сучасних форм управління;

- підготовка та запровадження грантових програм підтримки діяльності фольклорних колективів і майстрів декоративно-прикладного мистецтва, сприяння залученню дітей і молоді до творчості, як інструменту збереження і розвитку української культури;

- участь у міжнародних проєктах та сприяння інтеграції сфери культури України у світовий культурний процес, з метою закріплення її позитивного іміджу за кордоном.

- дослідження та аналіз показників загальної динаміки населення, числа потенційних споживачів послуг культурного характеру;
- вивчення показників соціальної динаміки населення [3].

Варто звернути увагу, що базовим елементом здійснення управління державною сферою культури є регулювання її за допомогою нормативно-правових актів, які є практичним втіленням політики держави.

Таким чином, державна політика у сфері культури повинна бути направлена на охорону та збереження національної культурно-мистецької спадщини, сприяння розвитку академічних напрямків мистецтва, підвищення рівня професіоналізму, розвиток мистецької та культурологічної освіти, якісне матеріально-технічне забезпечення сфери культури, популяризацію українського мистецтва у світі. До пріоритетних завдань розвитку культурної сфери варто віднести збереження та примноження культурних надбань, забезпечення свободи творчої діяльності, створення умов доступу до культурних цінностей, усіх видів культурних послуг та культурної діяльності для кожного громадянина, створення ефективних механізмів творчого розвитку особистості, підвищення культурного рівня та рівня естетичного виховання громадян [2, С. 87].

Таким чином вивчення механізмів реалізації державної політики у сфері культури потребує подальшого вивчення, зокрема, варто дослідити досвід зарубіжних країн щодо регулювання та забезпечення сфери культури.

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:**

1. Бабицька С. І. Основні принципи державного управління культурою в регіоні. *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування*. № 1. 2019. URL: [http://el-zbirn-du.at.ua/2019\\_1/3.pdf](http://el-zbirn-du.at.ua/2019_1/3.pdf) (дата звернення 17.10.2023).
2. Кучин С.П. Удосконалення механізму державної підтримки сфери культури в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. № 5. 2017. С. 84-87.
3. Черба В. М. Формування стратегічних механізмів державного управління сферою культури в Україні. *Державне управління: удосконалення*

*та розвиток*. № 3. 2014. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=684> (дата звернення 12.10.2023).

**КРИЖАНІВСЬКИЙ Кирило,**  
здобувач вищої освіти,  
Житомирський державний  
університет імені Івана Франка  
м. Житомир, Україна

## **ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ**

Згідно із засадами невідворотності кримінальної відповідальності та покарання, особа, яка вчинила правопорушення, повинна бути притягнута до кримінальної відповідальності, що, як правило, виражається призначенням конкретного виду та розміру покарання. Визначення покарання є юридичним наслідком визнання особи винною у скоєному кримінальному правопорушенні. Однак існують інші принципи кримінального права, такі як гуманність та економія заходів кримінальної репресії, які дозволяють звільнити особу від кримінальної відповідальності чи покарання за певних умов, передбачених Кримінальним кодексом України (далі – КК України).

Ці інститути, такі як звільнення від кримінальної відповідальності та покарання, можуть застосовуватися в разі позитивної посткримінальної поведінки суб'єкта кримінального правопорушення або інших підстав, визначених КК України. Вони представляють собою компроміс з боку держави, проте відзначаються певними відмінностями, які законодавець не чітко визначив. Такі відмінності вимагають додаткового дослідження та юридичної аргументації для вирішення цього питання.

Кримінальна відповідальність є важливою складовою правової системи будь-якої країни. Вона встановлює норми та стандарти, які регулюють